

Nr 78

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar, m. m.; given den 15 mars 1974.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitieärenden, föreslå riksdagen att bifalla de förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

CARL GUSTAF

LENNART GEIJER

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås de lagbestämmelser som behövs med anledning av förslaget i årets statsverksproposition att en självständig kammar rätt skall inrättas i Sundsvall.

Samtidigt föreslås några smärre ändringar i förvaltningsprocesslagen i anslutning till lagstiftning på angränsande områden.

1 Förslag till Lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar

Härigenom förordnas att 1 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Regeringsrätten är, i enlighet med vad i regeringsformen sägs, högsta allmänna förvaltningsdomstol. Den har sitt säte i Stockholm.

Kammarrätt är allmän förvaltningsdomstol närmast under regeringsrätten.

Kammarrätterna är kammarrätten i Stockholm *och* kammarrätten i Göteborg.

Kammarrätterna är kammarrätten i Stockholm, kammarrätten i Göteborg *och kammarrätten i Sundsvall.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1974.

Utan hinder av andra stycket andra punkten i övergångsbestämmelserna till lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar får Kungl. Maj:t bestämma att kammarrätten i Sundsvall skall pröva där angivna besvär över beslut av myndighet inom domkretsen för kammarrätten i Sundsvall.

2 Förslag till Lag om ändring i förvaltningsprocesslagen (1971:291)

Härigenom förordnas att 34 och 51 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

34 §

Mot beslut, som ej innebär att målet avgöres, får talan föras endast i samband med talan mot beslut i själva målet. Talan får dock föras särskilt när rätten

1. ogillat invändning om jäv mot ledamot av rätten eller invändning om att hinder föreligger för talans prövning,
2. avvisat ombud eller biträde,
3. förordnat rörande saken i avvaktan på målets avgörande,
4. förelagt någon att medverka på annat sätt än genom inställelse inför rätten och underlåtenhet att iakttaga föreläggandet kan medföra särskild påföljd för honom,

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

5. utdömt vite eller annan påföljd för underlåtenhet att iakttaga föreläggande eller ådömt straff för förseelse i förfarandet eller ålagt vittne eller sakkunnig att ersätta kostnad som vållats genom försummelse eller tredska,

6. förordnat angående undersökning eller omhändertagande av person eller egendom eller om annan liknande åtgärd,

7. förordnat angående ersättning för någons medverkan i målet *eller*

8. *avslagit begäran om biträde eller till biträde förordnat annan än den som begärts.*

6. förordnat angående undersökning eller omhändertagande av person eller egendom eller om annan liknande åtgärd *eller*

7. förordnat angående ersättning för någons medverkan i målet.

Mot beslut, varigenom mål återförvisas till lägre instans, får talan föras endast om beslutet innefattar avgörande av fråga, som inverkar på målets utgång.

51 §

Den som anlitas som tolk vid muntlig förhandling skall inför rätten avlägga ed eller försäkran, att han efter bästa förstånd skall fullgöra sitt uppdrag.

Den som anlitas som tolk vid muntlig förhandling skall inför rätten avlägga ed eller försäkran, att han efter bästa förstånd skall fullgöra sitt uppdrag. *Finnes anledning antaga att han skall erhålla ytterligare sådana uppdrag av rätten, får han avlägga ed eller försäkran som avser även framtida uppdrag.*

Denna lag träder i kraft en vecka efter den dag, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 15 mars 1974.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena ANDERSSON, statsråden STRÄNG, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASP-LING, GEIJER, NORLING, LIDBOM, CARLSSON, GUSTAFSSON, ZACHRISSON, LEIJON, HJELM-WALLÉN.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Geijer, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *ändringar i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar och förvaltningsprocesslagen (1971:291)* samt anför.

Kammarrätterna är f. n. två, nämligen kammarrätten i Stockholm och kammarrätten i Göteborg. Två av stockholmskammarrättens avdelningar är förlagda till Sundsvall. I prop. 1974:1 (bil. 4. s. 83) föreslås att en självständig tredje kammarrätt med tre avdelningar inrättas i Sundsvall fr. o. m. den 1 juli 1974 och att den nya kammarrätten byggs upp av dels de två avdelningarna av stockholmskammarrätten som är förlagda till Sundsvall, dels en i den nyssnämnda propositionen fr. o. m. den 1 juli 1974 föreslagen ny avdelning.

Inrättandet av en självständig kammarrätt i Sundsvall förutsätter en ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar. I 1 § tredje stycket denna lag anges nämligen att kammarrätterna är kammarrätten i Stockholm och kammarrätten i Göteborg. Om kammarrätten i Sundsvall tillkommer i enlighet med förslaget i prop. 1974:1 måste uppräknningen i lagrummet kompletteras med den nya kammarrätten. Denna ändring i 1 § bör i så fall träda i kraft den 1 juli 1974.

Enligt 8 § andra stycket lagen om allmänna förvaltningsdomstolar förordnar Kungl. Maj:t om kammarrätternas domkretsar. Med stöd härav kan Kungl. Maj:t bestämma vilka mål som i fortsättningen skall handläggas av sundsvallskammarrätten och vilka mål som skall prövas av stockholmskammarrätten. Denna bestämmanderätt för Kungl. Maj:t omfattar såväl nytillkommande mål som mål vilka är anhängiga hos stockholmskammarrätten vid utgången av juni 1974.

Såvitt avser vissa äldre mål har dock med nuvarande bestämmelser Kungl. Maj:t inte frihet att bestämma om måluppdelningen mellan sundsvallskammarrätten och stockholmskammarrätten. Detta beror på föreskrifterna i andra stycket av övergångsbestämmelserna till lagen om allmänna förvaltningsdomstolar. Dessa föreskrifter reglerar övergångsförhållandena då den dittillsvarande enda kammarrätten ersattes av dels kammarrätten i Stockholm och dels kammarrätten i Göteborg. Enligt första punkten i föreskrifterna skulle äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om besvär över beslut som meddelats före ikraftträdandet

den 1 januari 1972 av lagen om allmänna förvaltningsdomstolar. I andra punkten fastslås därefter att besvär över beslut, som enligt äldre bestämmelser anfördes hos kammarrätten, skulle efter ikraftträdandet prövas av kammarrätten i Stockholm. Samtidigt öppnades emellertid i tredje punkten en möjlighet för Kungl. Maj:t att bestämma att sådana besvär över beslut av myndighet inom domkretsen för kammarrätten i Göteborg skulle prövas av denna kammarrätt.

Andra punkten i de här behandlade föreskrifterna medför att Kungl. Maj:t inte utan stöd i lag kan till sundsvallskammarrätten överlämna prövningen av mål som är anhängiga hos stockholmskammarrätten och som avser besvär över beslut som meddelats före den 1 januari 1972. Det bör emellertid inte vara uteslutet att till kammarrätten i Sundsvall överlämna prövningen även av sådana mål, om de härrör från sundsvallskammarrättens domkrets. En bestämmelse som möjliggör en sådan överflyttning skulle vara en parallell till den bestämmelse i motsvarande ämne som år 1971 meddelades med avseende på göteborgskammarrätten. Jag föreslår därför att i den lag, varigenom ändring görs i 1 § lagen om allmänna förvaltningsdomstolar, tas in en övergångsbestämmelse av innehåll att, utan hinder av andra stycket andra punkten i övergångsbestämmelserna till lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar, Kungl. Maj:t får bestämma att kammarrätten i Sundsvall skall pröva där angivna besvär över beslut av myndighet inom domkretsen för kammarrätten i Sundsvall.

I detta sammanhang bör också lämpligen 34 och 51 §§ förvaltningsprocesslagen (1971:291) ändras.

I 34 § första stycket förvaltningsprocesslagen uppställs regeln att talan mot beslut, som ej innebär att målet avgörs, får föras bara i samband med talan mot beslut i själva målet. Såsom undantag härifrån föreskrivs dock att talan får föras särskilt i åtta uppräknade fall. Det sista av dessa fall avser den situationen att rätten avslagit begäran om biträde eller till biträde förordnat annan än den som begärts. Efter genomförandet av 1973 års ändringar i rättshjälpslagen (1972:429) saknar emellertid bestämmelsen om nu ifrågavarande fall aktualitet. Det ankommer nämligen numera aldrig på förvaltningsdomstol att på begäran förordna biträde. Det är i stället rättshjälpsnämnderna som har denna uppgift (jfr SFS 1973:118). Nu ifrågavarande bestämmelse i förvaltningsprocesslagen bör därför utgå.

Enligt 51 § förvaltningsprocesslagen skall den som anlitas som tolk vid muntlig förhandling inför rätten avlägga ed eller försäkran att han efter bästa förstånd skall fullgöra sitt uppdrag. Paragrafen motsvarar 5 kap. 7 § rättegångsbalken. Sistnämnda lagrum utbyggdes genom lagen (1973:240) om ändring i rättegångsbalken med en bestämmelse som gör det möjligt att låta tolk vid allmän domstol avlägga ed eller försäkran som avser inte bara det aktuella tolkuppdraget utan även framtida tolkuppdrag vid den ifrågavarande domstolen. En motsvarande möjlighet bör finnas med avseende på tolk som anlitas vid muntlig förhandling inför förvaltningsdomstol som omfattas av förvaltningsprocesslagens bestämmelser. Jag

föreslår därför att i 51 § förvaltningsprocesslagen tas in en bestämmelse av innehåll att, om det finns anledning antaga att den som anlitas som tolk vid muntlig förhandling kommer att erhålla ytterligare sådana uppdrag av rätten, han får avlägga ed eller försäkran som avser även framtida uppdrag.

Ändringarna i förvaltningsprocesslagen bör träda i kraft snarast möjligt.

I enlighet med det anförda har inom justitiedepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar,

2. lag om ändring i förvaltningsprocesslagen (1971:291).

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att antaga förslagen.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten